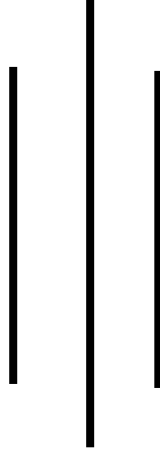

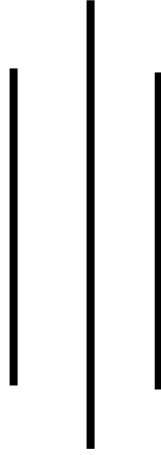

आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को बजेट वक्तव्य

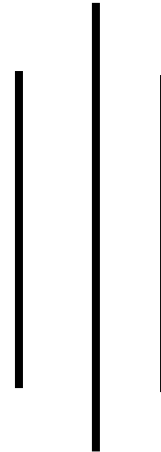

याङ्वरक गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
थर्पु, पाँचथर

२०८३ साल असार १० गते बुधवार याङ्वरक गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री बाबा मेयाङ्वो
ज्यूले गाउँसभामा प्रस्तुत गर्नुभएको

आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ को बजेट वक्तव्य

याङ्वरक गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
थर्पु, पाँचथर

खण्ड १ – परिचय र समीक्षा

१.१ पृष्ठभूमि

सम्मानित सभाध्यक्ष महोदय, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू, वडाअध्यक्ष ज्यूहरु, कार्यपालिका सदस्य ज्यूहरु, गाउँसभा सदस्य ज्यूहरु, सभा सचिवालय कर्मचारी ज्यूहरु, पत्रकार, सुरक्षा कर्मी ज्यूहरु ।

- नेपालको संविधानले परिकल्पना गरेको सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था अनुसार तिन तहको सरकार अन्तर्गत यस याडवरक गाउँपालिकाको आगामी दिनको सुनौलो भाग्य र भविष्यको मार्गचित्र कोर्नको लागि आ.व. २०८३।०८४ को बजेट यस गरिमामय गाउँसभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्तै गौरवान्वित महशुस गरेको छु ।
- नेपाल सरकारले **समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली**को उद्देश्य परिकल्पना गरेर विगतमा आफ्ना योजना तथा कार्यक्रमहरु अघि सारेको छ । तसर्थ मैले पनि आज याडवरक गाउँपालिकाको वार्षिक बजेट बक्तब्य पेश गर्दा सोही उद्देश्यलाई सहयोग पुग्ने गरी पेश गरेको छु । यस क्षेत्रको सर्वाङ्गीण तथा सन्तुलित विकास गर्दै गाउँबासीहरुको समग्र आर्थिक सामाजिक स्तरमा अभुतपूर्ण रुपमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन गाउँपालिका परिवार लागेको छ । यस गाउँपालिकालाई बालमैत्री, महिलामैत्री, अपागमैत्री, ज्येष्ठ नागरिकमैत्री तथा वातावरणमैत्री गाउँपालिकाको रुपमा विकास गर्दै, सुशासन, पारदर्शिता कायम गर्दै, छिटो छरितो र प्रभावकारी सेवा प्रवाह गर्दै नेपालकै नमुना गाउँपालिकाको रुपमा विकास गर्न हामी दत्तचित्तका साथ लागि परेका छौं । यस कार्यमा सहयोग प्रदान गर्न सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, बुद्धिजिवि, समाजसेवी, गाउँबासी तथा सरोकारवालाहरुको रचनात्मक सहयोगको अपिल गर्दछु ।

सम्मानित सभाध्यक्ष महोदय,

अब म यस गाउँपालिकाको आ.व. २०८३।०८४ को वार्षिक बजेट प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१. आगामी आर्थिक वर्ष २०८३।०८४ को लागि अनुमान गरिएको खर्च व्यहोर्ने स्रोत मध्ये आन्तरिक आयबाट रु. ९७ लाख २७ हजार ६ सय ४ रुपैया अनुमान गरिएको छ । नेपाल सरकारबाट बित्तीय समानिकरण शिर्षकमा प्राप्त अनुदान रु. ९ करोड ५५ लाख, सशर्त अनुदान शिर्षकमा प्राप्त अनुदान रु. २२ करोड २३ लाख, समपुरक अनुदान १ करोड ५५ लाख, विशेष अनुदान शिर्षकमा प्राप्त अनुदान रु. ६८ लाख रहेको छ भने राजश्व वाँडफाँड बाट रु. ९ करोड ३६ लाख ५४ हजार रुपैया प्राप्त हुने भएको छ भने रोयल्टी बाँडफाँडबाटको २५ लाख ४ हजार रुपैया अनुमान गरेको छ । कोशी प्रदेश सरकारबाट वित्तीय समानिकरण शिर्षकमा रु. ८१ लाख ४१ हजार, समपुरक अनुदानमा रु. ९७ लाख, सशर्त अनुदानमा रु. १ करोड ४ लाख ३२ हजार प्राप्त हुने अनुमान रहेको छ । त्यसै गरी सवारी साधन करको राजश्व वाँडफाँडबाट रु. ७६ लाख ७३ हजार ३ सय ९६ रुपैया प्राप्त हुने अनुमान गरिएको छ भने बाँडफाँड भई प्राप्त हुने घर जग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुरबाट रु ६ लाख प्राप्त हुने अनुमान गरिएको छ । यसरी आगामी आ.व. २०८३।०८४ को लागि कूल रु. ४८ करोड २५ लाख ३२ हजार रुपैया बजेट विनियोजन गरेको छु । विनियोजन मध्ये गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयको प्रशासनिक खर्च तर्फ रु. ९ करोड ५० लाख र भूमि प्रशासनको लागि रु ५५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
२. बिकास निर्माणका योजना/कार्यक्रम तर्फ ११ करोड ७३ लाख विनियोजन गरेको छु ।
३. सशर्त अनुदान अन्तर्गत सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त हुने रु. २२ करोड २३ लाख र कोशी सरकारबाट प्राप्त हुने रु. १ करोड ४ लाख ३२ हजारलाई सोही योजना/कार्यक्रममा खर्च हुने गरी विनियोजन गरेको छु ।

४. संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने समपुरक अनुदानको रु १ करोड ५५ लाख र कोशी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने समपुरक अनुदान रु. ९४ लाखमा नियमानुसार गाउँपालिकाको साझेदारी निश्चित गरी सोही शिर्षकमा नै कार्यान्वयन हुने गरी विनियोजन गरेको छ ।
५. सङ्घीय सरकारले उपलब्ध गराएको विशेष अनुदान बापतको ६८ लाख बजेटलाई सोही आयोजनामा कार्यान्वयन गर्ने गरी विनियोजन गरेको छ ।
६. कोशी प्रदेश सरकारले तर्जुमा गरेको स्थानीय तहको पदाधिकारीको सेवा सुविधा सम्बन्धी ऐनमा उल्लेख भएको सेवा सुविधा पाउने गरी जनप्रतिनिधिको सेवा सुविधाको लागि आवश्यक बजेटको विनियोजन गरेको छ ।
७. सहयोगी दातृ निकायहरु संग पेश भएका प्रस्तावना तथा कार्यपालिकाको निर्णय बमोजिम साझेदारी कार्यक्रमहरु संचालन गर्नको समपुरक कोष (Matching Fund) को लागि एकमुष्ट रु २० लाख विनियोजन गरेको छ ।
८. बिषयगत क्षेत्रमा कार्यक्रम अनुसार छुट्याइएको बजेट अनुसुचिमा उल्लेख गरेको छ । यहाँ म शिर्षक अनुसार विनियोजित रकम मात्र प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आर्थिक बिकास:-

- कृषिलाई याडवरकको आकर्षण, कृषिमा आधारित पर्यटन भन्ने दिर्घकालिन सोचलाई सार्थक बनाउन कृषि व्यवसायलाई आधुनिकीकरण तथा यान्त्रीकरण सहित उत्पादकत्व वृद्धि तथा आय स्रोतको मुख्य आधार बनाउन आगामि आर्थिक वर्षमा कृषिक्षेत्रका लागि विभिन्न योजना तथा कार्यक्रमहरुका लागि एकमुष्ट रु १० लाख रकम विनियोजन गरेकोछु ।
- गुणस्तरीय स्वच्छ र दिगो पशुपन्छीजन्य उत्पादन, सुरक्षासहितको खाद्य सम्प्रभुता कुपोषणको समस्या न्यूनीकरण, स्वच्छ एवम् गुणस्तरीय पशुपन्छीजन्य उत्पादनका माध्यमबाट याडवरकलाई आर्थिक, खाद्य तथा पोषणमा आत्मनिर्भर बनाउने उद्देश्यका साथ पशुपन्छी क्षेत्रका लागि वडा तथा गाउँपालिका स्तरमा विभिन्न योजना तथा कार्यक्रमका लागि एकमुष्ट रु १० लाख विनियोजन गरेकोछु ।

पर्यटन

- याडवरक गाउँपालिकाको समग्र पर्यटकीय क्षेत्रको विकासको लागि एकमुष्ट रु २५ लाख विनियोजन गरेकोछु ।

सहकारी

- गाउँपालिका भित्रका सहकारी संस्थाहरुको सर्वाङ्गीण विकासको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

उद्योग

- उद्योग, सिप विकास तथा उद्यमसिलता विकासको लागि रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

सिंचाइ

- साना सिंचाइ आयोजना कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ जसको लागि रु १० लाख विनियोजन गरेको छु ।

- ग्रामिण सिंचाइ कुलोहरु मर्मतको लागि रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

सामाजिक बिकास:

शिक्षा:

विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तर सुधारकालागि शिक्षक, कर्मचारी तथा स.का. हरुको क्षमता विकास गर्न तालिम कार्यक्रमका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु । विद्यालय कर्मचारी तथा स.का. हरुलाई श्रम ऐनले तोके बमोजिमको मासिक न्यूनतम पारिश्रमिक पुर्याउनको लागि सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त रकममा थप गरेको छ । समस्त गाउँपालिका भित्र विद्यालय र शिक्षा क्षेत्रको सुधारको लागि एकमुष्ट रु १ करोड ४५ लाख बजेट विनियोजन गरेकोछु ।

स्वास्थ्य:

नेपाल सरकारले निःशुल्क रुपमा उपलब्ध गराउने भनी तोकिएका औषधी स्वास्थ्य संस्था मार्फत जनतालाई निःशुल्क उपलब्ध गराउन लगायत गाउँपालिका भित्रका सबै स्वास्थ्य संस्था तथा पोषणको सुधार र विकासको लागि तथा याडवरक आँखा उपचार केन्द्र संचालनको लागि रु १ करोड ३० लाख विनियोजन गरेको छु ।

खानेपानी

- गाउँपालिका भित्र केही नयाँ खानेपानी आयोजना निर्माण र विगत आ.ब. हरुबाट निर्माण गर्न शुरु गरिएको खानेपानी आयोजनालाई निरन्तरता दिई यो आ.ब. मा सम्पन्न गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको विकास निर्माणको कारण पाईप टुटफुट भई अवरोध हुने खानेपानी आयोजनाहरुको सन्दर्भमा एकमुष्ट पाईप खरिद गरी आवश्यकता अनुसार वितरण गरिनेछ ।
- खानेपानी मुल मर्मत, अधुरा आयोजनाको निरन्तरता, आवश्यक स्थानमा पाईप खरिद, बिभिन्न मुल मर्मत लगायत खानेपानीको क्षेत्रमा एकमुष्ट रु. १० लाख विनियोजन गरेको छु ।

खेलकुद:

- खेलकुद कार्यक्रम प्रवर्द्धन, विभिन्न खेलकुद प्रतियोगिता साथै राष्ट्रपति रनिड सिल्ड प्रतियोगिताको लागि एकमुष्ट रु. ४० लाख विनियोजन गरेको छु ।

संस्कृति प्रवर्द्धन

- गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका धर्म संस्कृति भाषा कला साहित्यहरुको उत्थान र विकासको लागि एकमुष्ट रु १० लाख विनियोजन गरेको छु ।

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण:

- लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण अन्तर्गत महिला, दलित, अपाङ्ग, बालबालिकाहरुको सशक्तिकरण तथा सीप, क्षमता बिकासमा जोड दिइनेछ । राज्यले प्रदान गर्ने सेवा सुविधा प्राप्त गर्ने अवसर प्रदान गरिनेछ । लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण शिर्षकमा र कोशी प्रदेश सामाजिक विकास

मन्त्रालयसँगको साझेदारीमा अपाङ्गता रोकथाम र पुनस्थापनको लागि समेत गरि जम्मा रु. ७ लाख र महिला बालबालिक सम्बन्धी विभिन्न गतविधि संचालन गर्नको लागि रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

पूर्वाधार बिकास

सडक तथा झोलुङ्गेपुल

- गाउँपालिका भित्रका विभिन्न स्थानमा प्राथमिकता आवश्यकता पहिचानको आधारमा स्थानीय सडक निर्माण तथा मर्मतको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- समग्र सडक पूर्वाधार, भवन तथा सहरी विकास खेलमैदान तथा अन्य पूर्वाधार निर्माणको लागि रु २ करोड ७० लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु ।
- समग्र पूर्वाधार विकासको लागि आवश्यकताको आधारमा संचालन गर्दै लैजानको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

अन्य पूर्वाधार

- यस गाउँपालिकाको सर्वाङ्गीण पूर्वाधार विकास तथा पालिका स्तरिय पापतकालिन पूर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भारको लागि रु १० लाख विनियोजन गरेको छु ।

बातावरण तथा बिपद ब्यबस्थापन:

वन बातावरण, भू – संरक्षण र जलवायु परिवर्तन, फोहोरमैला व्यवस्थापन, विपद् व्यस्थापन

- वन, वातावरण तथा भू संरक्षणको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिएको छु । विपद ब्यबस्थापनको लागि आवश्यक तयारी गरेको छु । बाढी पहिरो भू-क्षय जस्ता प्राकृतिक प्रकोप रोकथामको लागि वृक्षारोपण कार्यक्रम गर्न टोल विकास संस्थालाई परिचालन गर्ने सोच राखेको छु ।
- भौगोलिक विकटताको कारण जान सक्ने पहिरोलाई मध्यनजर गर्दै आवश्यक स्थानमा तार जाली लगाई सडकको संरक्षण गरिनेछ ।
- विपद व्यस्थापनको लागि तारजाली, पाइप र जस्तापाता खरिद गरी वितरण गर्नको लागि एकमुष्ट रु १५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- फोहोरमैला तथा ढल व्यवस्थापनको लागि एकमुष्ट रु १२ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- यस गाउँपालिकामा हुन सक्ने विपद बाढी पहिरो आगलागी जस्ता विपदलाई उद्धार तथा राहात र न्युनिकरणको लागि विपद व्यवस्थापन कोषमा एकमुष्ट रु २० लाख विनियोजन गरेको छु ।

संस्थागत बिकास र सेवा प्रवाह र सूशासन

- न्यायिक समितिको काम कारबाहिलाई चुस्त दुरुस्त तथा प्रभावकारी बनाउँदै स्थानीय नागरिकको विवाद समाधान सहज रुपले गर्न सचिवालय तथा मेलमिलाप कक्ष व्यवस्थापनको लागि रु. ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- स्थानीय सरकारको रुपमा हाल सम्म गरेका उल्लेखनीय, महत्वपूर्ण कामहरु जनतालाई सुनाउने तथा जनताका पीर मर्काहरु सुन्ने गरी सार्वजनिक सुनुवाईको लागि एकमुष्ट रु ४ लाख विनियोजन गरेको छु ।
- सामाजिक परिक्षणको लागि रु ३ लाख लै.स.सा. परिक्षणको लागि रु २ लाख तथा थर्पु बजारको सौर्य सडक बत्ती मर्मतको लागि रु ५ लाख विनियोजन गरेको छु ।

- गाउँपालिका ५ वर्षे वृत्त चित्र निर्माण र याडवरक सन्देश पत्रीका प्रकाशन कार्य निरन्तरता दिन आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई चुस्त दुरुस्त प्रभावकारी सूचना प्रविधि मैत्री जवाफदेही सुरक्षित बनाउनको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिकामा हुनसक्ने विभिन्न प्रकारका आकस्मिक विपदको समाधान गर्नको लागि आकस्मिक कोष खडा गरिएको छ । उक्त आकस्मिक कोषको लागि रु १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिका भित्रका विभिन्न क्षेत्रहरूको सम्भाव्यता अध्ययन विस्तृत परियोजना निर्माण, गुरुयोजना निर्माण तथा पुजिगत अनुसन्धान तथा विकासको लागि रु १० लाख विनियोजन गरेको छु ।
- संङ्घीय सरकारबाट बृद्धि भए बमोजिमको कर्मचारीहरूको तलव भत्ता बृद्धि गरेको छु जसको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिकाको जे.सि.वि. र एम्बुलेन्से संचालनको लागि आवश्यक पर्ने चालकको तलव भत्ता, इन्धन र मर्मतको लागि आवश्यक बजेटको विनियोजन गरेको छु ।
- वस्ति स्तरका योजना तथा कार्यक्रमहरू संचालन गर्नकोलागि प्रत्तेक वडामा रु २५ लाखको दरले वडा स्तरको आयोजना संचालनको लागि एकमुष्ट रु १ करोड ५० लाख विनियोजन गरेको छु ।

सम्मानित सभाका सभाध्यक्ष महोदय,

यस बजेटको कार्यान्वयनबाट यस गाउँपालिकाको भविष्य उज्वल हुनुको साथै समृद्ध तथा विकसित बन्नेछ र याडवरकवासी तमाम दाजु भाई दिदी बिहानीको आय आर्जनमा वृद्धि हुंदै नेपाल सरकारले लिएको "समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली" भन्ने नारा र याडवरक गाउँपालिकाले लिएको "कृषि, वन, पर्यटन प्रवर्द्धन र समावेशी समाजको सृजना समाजवाद उन्मुख, दिगो विकाश र समृद्धि याडवरकको चाहना" नारा साकार हुनेछ भन्ने अपेक्षा लिएको छु । बजेटको कार्यान्वयनको लागि समग्र सरकारी, गैरसरकारी संघ संस्था, आम जनसमुदाय, वुद्धिजिवि, नागरिक समाज, राजनीतिक दल लगायत सबैले प्रभावकारी ढंगले आफ्नो भुमिका निर्वाह गर्नु हुनेछ भन्ने आशा, विश्वास लिएको छु ।

- अन्त्यमा प्रस्तुत बजेट तर्जुमा गर्न प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग गर्नुहुने सम्पूर्णमा हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

धन्यवाद । सेवारो !!